

РЕШЕНИЕ

№ 60131

гр. София, 18 март 2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и първи септември две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЛАДА ПАУНОВА
ЧЛЕНОВЕ: АНТОАНЕТА ДАНОВА
МАРИЯ МИТЕВА

при участието на секретаря Невена Пелова
и в присъствието на прокурора от ВКП АТАНАС ГЕБРЕВ
като изслуша докладваното от съдия ПАУНОВА наказателно дело №463/2021г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по протест от прокурор в Апелативна специализирана прокуратура и по касационни жалби от защитника на подсъдимата Р. Ж. – адв. М. Я. и лично от подсъдимата Р. Ж. срещу решение № 260005 от 17.03.2021г. по внохд № 332/2020г. на Апелативен специализиран наказателен съд, 4. състав.

С присъда от 26.03.2019г. по нохд № 3074/2018г. по описа на Специализирания наказателен съд подсъдимата Р. Д. Ж. е призната за невиновна в това, че на 30.06.2012г. в [населено място], [улица], като длъжностно лице - прокурор в Окръжна прокуратура /населено място/, използвала своето служебно положение - представила се на полицаи С. и С. от група Охрана на обществения ред на сектор „Охранителна полиция“ към Първо РУ „Полиция“ /населено място/, че е прокурор, за да набави за друго – Ж. С. Ж. - неин съпруг, противозаконна облага - да бъде преустановена извършваната по същото време и на същото място от органите на МВР полицейска проверка на Ж. Ж. повод възникнало в полицейските служители съмнение, че Ж. Ж. управлява МПС - „марка“ след употреба на алкохол и за да не бъде санкциониран по Закона за движение по пътищата, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдана по повдигнатото обвинение за престъпление по чл. 283, пр. 2-ро от НК.

Подсъдимата Р. Д. Ж. е призната за виновна в това, че в периода 31.10.2012г. - 04.06.2013г., в [населено място], [населено място] и [населено място] при условията на продължавано престъпление с три деяния, пред съд и пред друг надлежен орган на властта, като свидетел устно и съзнателно е потвърдила неистина, поради което и на основание чл. 290, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК и чл. 55, ал. 1, т. 2, б. “Б“ от НК е осъдена на наказание „пробация“ при пробационни мерки: задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от шест месеца с първоначална периодичност на явяване и подписване пред пробационния служител или определено от него длъжностно лице два пъти седмично и задължителни срещи с пробационен служител за срок от шест месеца.

В тежест на подсъдимата са възложени част от направените по делото разноски съответни на обвинението, за което е призната за виновна, друга част са останали в тежест на държавата.

Срещу първоинстанционната присъда са били подадени протест от прокурора и жалба от защитника на подсъдимата и е образувано внохд № 230/2019г. по описа на Апелативен специализиран наказателен съд. С решение № 45 от 22.11.2019г. първоинстанционната присъда е била изменена, като е увеличено наложеното на подс. Ж. наказание пробация чрез увеличаване на срока на наложените пробационни мерки на една година и шест месеца.

Срещу въззивното решение е била подадена касационна жалба от защитника на подс. Ж. С решение № 54 от 01.07.2020г. по н.д. № 50/2020г. на ВКС, второ Н.О., атакуваният съдебен акт е бил отменен и делото върнато за ново разглеждане от друг съдебен състав.

При новото разглеждане на делото от друг състав на АСПНС по внохд № 332/2020г. е постановено атакуваното сега решение № 260005 от 17.03.2021г., с което е изменена присъда от 26.03.2019г. по НОХД № 3074/2018 г. по описа на СНС, в частта ѝ относно престъплението по чл. 290, ал. 1 вр. с чл. 26, ал. 1 от НК, като подсъдимата Ж. е призната за невинна в това, на 04.06.2013г. в [населено място], като свидетел по НОХД № 1972/2012г. на РС Добрич, устно и съзнателно да е потвърдила неистина, чрез заявленията:

„То нямаше никакво предупреждение, как да откаже?“ (да влезе в полицейския автомобил) и

„Не е отправял никакви реплики“ (към полицейските служители, които впоследствие са пристигнали на мястото на инцидента) и „Не, не съм видяла да го докосва.“ и е оправдана по повдигнатото ѝ обвинение в този смисъл.

В останалата част присъдата е била потвърдена.

Срещу това решение е подаден касационен протест от прокурор в АСПП с оплаквания за явна несправедливост на наложеното на подс. Р. Ж. наказание. Излагат се съображения за прекалена снизходителност на наказанието и липсата на съответствие с тежестта на престъплението и обществената опасност на дееца.

Подадена е и касационна жалба от упълномощения защитник на подс. Ж. – адв. М. Я., в която се съдържа позоваване на касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК. Излагат доводи в подкрепа на оплакването за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, като се твърди вътрешно противоречие в мотивите на съдебния акт, избирателен и неправилен подход при оценката на показанията на ключовите свидетели, negliжиране на противоречия в показанията им, неправилно възприемане с доверие на показанията на свид. С. поради неговата заинтересованост. Твърди се, че тези процесуални нарушения са довели до неправилно приложение на материалния закон. Прави се искане за отмяна на атакуваното решение, като делото бъде върнато за ново разглеждане, алтернативно – подсъдимата да бъде оправдана.

В депозирано в срок допълнение към касационната жалба се развиват допълнителни съображения в подкрепа на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК. Твърди се наличие на противоречие в мотивите на съдебния акт относно нанесения удар от Ж. на С. и възприемането му от страна на подсъдимата. Посочва се, че подс. Ж. е възприела като присъщо на съпруга си поведение неговото усилено жестикулиране и не е изопачила в показанията си възприетото от нея. По повод на този довод се претендира, че деянието е малозначително. Иска се оправдаване на подсъдимата.

В подадената лично от подс. Р. Ж. касационна жалба се оспорва въззивното решение в осъдителната му част и се претендира наличие на касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК. Твърди се неизясняване на развоя на събитията след спиране на Ж. за проверка от полицейските служители и в частност на въпроса за разположението и движението на свид. С. и възможността му да възприеме случилото се. Възражава се срещу кредитирането на показанията на свидетелите С. и С. с довод за тяхната противоречивост, както и срещу игнорирането на обясненията на подсъдимата и на свид. Ж. Твърди се и избирателен подход на решаващия съд при оценката на доказателствата, като се дава вяра само на тези части от тях, които подкрепят обвинителната теза. Оспорва се отказа да бъдат приобщени и ценени показания на свидетели, дадени пред друг съдебен състав. Посочва се, че липсва оценка за достоверност на показанията на свид. С., особено с оглед на неговата заинтересованост като страна по наказателното дело, водено срещу свид. Ж. Развиват се съображения, че осъждането на подс. Ж. е заради субективното ѝ възприемане на фактите и тя не може да бъде осъдена поради това, че нейното възприемане се различава от обективната действителност. Прави се искане за отмяна на решението в атакуваната част и оправдаване на подсъдимата.

В съдебното заседание пред касационната инстанция представителят на ВКП не поддържа касационния протест, като намира наложеното наказание за справедливо. Счита подадените жалби за неоснователни.

Защитникът на подс. Ж. – адв. Я., поддържа изцяло жалбата срещу решението на АСПНС в частта, с която е потвърдена първоинстанционната присъда. Повтаря съображенията в жалбата, че противоречията в мотивите на решението са толкова съществени, че се касае за практика до липса на мотиви. Подчертава, че подсъдимата е дала показания като свидетел, излагайки собствените си възприятия, познавайки темперамента на съпруга си. Развива съображенията си за неправилно приложение на материалния закон поради липса на умисъл у подс. Ж., поради това, че фактите, за които е свидетелствала, не стоят пряко в предмета на доказване, а също и поради наличието на предпоставките на чл. 9, ал. 2 от НК. Поддържа направените с жалбата искания.

Подсъдимата Р. Ж. заявява, че поддържа подадените касационни жалби. Моли да бъде оправдана.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите в протеста и в касационните жалби, съображенията на страните в съдебно заседание и провери обжалвания съдебен акт в пределите на правомощията си по чл. 347, ал. 1 от НПК, за да се произнесе, взе предвид следното:

Подадените касационни жалби и касационен протест са процесуално допустими като подадени в срок от процесуално легитимирани лица срещу съдебен акт от категорията на визираните в чл. 346, ал. 1, т. 1 от НПК.

Извършената от ВКС проверка за наличието на наведените в касационните жалби основания сочи на извод за тяхната НЕОСНОВАТЕЛНОСТ.

По касационните жалби от подс. Ж. и от защитника адв. Я.

Оплакванията в двете касационни жалби, подкрепящи касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК, са еднопосочни и затова ще бъдат разгледани заедно.

В двата сезиращи документа се излагат пространни възражения срещу кредитирането с доверие на показанията на свидетелите С. и С., за избирателен подход при тяхното възприемане и за липса на преценка във връзка с другите доказателствени източници. Тези оплаквания освен, че са неоснователни, но и не

държат сметка за това, че касационната инстанция не може да се намесва или да замества оценката на доказателствата, направена от решаващия съд. Когато възприемането с доверие или дискредитирането на определени доказателствени източници е аргументирано в съдебния акт и е ясно видим процеса на формиране на вътрешното убеждение на съдебния състав, не би била защитима теза за допуснато процесуално нарушение, накърняващо правата на страните в процеса. Такива нарушения, поставящи под съмнение верността на възприетата фактическа обстановка, биха били налице, ако съдът е оставил извън вниманието си определени доказателства и доказателствени средства, ако превратно и не според действителното им съдържание е ценил доказателствата. Такива пороци по настоящето дело не се констатира.

Въззивният съд е извършил повторен разпит на свидетелите С. и С., приобщил е техни показания, дадени на досъдебното производство по предвидения процесуален ред и в мотивите на атакуваното решение е извършил много задълбочен и детайлен анализ на показанията им, като ги е изследвал пунктуално във връзка с всеки един от моментите от развитието на събитията на инкриминираните дата и място. Не се констатира претендираното от касаторите избирателно кредитиране на показанията на тези двама свидетели, понеже динамичното развитие на конфликта между свид. Ж. и двамата полицейски служители е установено въз основа на еднопосочните показания на последните, като разликата им по отношение на определени детайли не ги прави противоречиви и не предполага лишаването им от доверие. Аргументирано и при спазване на правилата на формалната логика са направени изводите за това, че във веригата от събития са включени спирането за проверка на свид. Ж. и действията на свидетелите С. и С., пристигането на свид. Ж. и предаването на документите на свид. С., последвало агресивно поведение на свид. Ж., преместването на четиримата присъстващи към патрулния автомобил, нанасянето на удар от Ж. спрямо свид. С., разположението на свид. С. в този момент, отказа на Ж. да се подчини на полицейско разпореждане, задържането му с помощта на пристигналите свидетели К. и Д.. Показанията на свидетелите С. и С. са еднопосочни по отношение на тези обстоятелства, като същественото е, че и двамата безпротиворечиво описват физическия конфликт като „придърпване“ на свид. С. от страна на свид. Ж. и нанасяне на удар с юмрук в областта на гърдите на полицейския служител. Също така съществено е установеното фактически близко, „на една ръка разстояние“, разположение на подс. Ж. и свидетелите С. и Ж., и местонахождение на свид. С. странично - до предна лява страна на полицейския автомобил. Убедителността на показанията на С. и С. не може да се приеме за разколебана въз основа на съображенията в жалбата от защитника по отношение на използвани от тях глаголни времена или описание на действия в единствено или множествено число.

Въззивният съд е отговорил на възражението за заинтересованост на свид. С. поради участието му като частен обвинител по наказателното дело, водено срещу Ж. Ж. за хулиганство, причиняване на телесна повреда и закана. Действително, този свидетел е давал показания както в производството пред районен съд по обвинението срещу Ж., така и в настоящето производство за едни и същи факти. Няма основание обаче да се направи извод за това, че като е участвал в едното производство като частен обвинител, той е заинтересован, защото предметът на настоящето дело е различен и не може а priori да се счете, че свид. С. има стимул да свидетелства тенденциозно. Претенцията на касатора за подлагане на тези

показания на прецизен анализ е напълно удовлетворена, което е видно от подробните съображения във въззивното решение.

Без основание е и тезата в касационните жалби от защитника и от подсъдимата, че е следвало да бъдат включени в доказателствената съвкупност показанията на свидетелите С. и С. в други досъдебни и съдебни производства. Възможността за прочитане на показания на свидетел, дадени на досъдебното производство или пред друг състав на съда, предвидена в чл. 281 от НПК, касае само показания, дадени по същото производство. Ползването на показания, дадени в други производства, би съставлявало нарушение на основни принципи в наказателния процес.

Оспорването на оценката на писмените доказателства, в частност на съставения АУАН № 36/30.06.2012г., не може да бъде възприето. Актът за установяване на административно нарушение съдържа констатации за определено противоправно поведение на свид. Ж., които да станат основание за ангажиране на административно-наказателната му отговорност. Няма как от този документ да бъдат правени изводи, поставящи под съмнение възприетата от решаващия съд фактология, а твърдението на касатора, че е трябвало да бъде издаден акт с различно съдържание, е произволно.

В жалбата, подадена лично от подс. Ж., голяма част от наведените възражения касаят приетата за установена от въззивната инстанция фактическа обстановка и подкрепата ѝ от доказателствата по делото, което на практика представлява оспорване на обосноваването на атакувания съдебен акт. Необосноваването не представлява касационно основание по смисъла на чл. 348, ал. 1 от НПК, поради което касационният съд не дължи произнасяне по нея. ВКС е съд по правото, а не по фактите и в този смисъл проверява само юридическата правилност на вътрешното убеждение на решаващата инстанция по фактите, без да извършва проверка на самите факти в съдържателен план. Без основание се твърди липса на доказателства за събитията, случили се докато свид. С. се е придвижил към патрулния автомобил, защото всеки един от елементите на поведението на лицата през цялото време на събитието е бил изведен от въззивния съд въз основа на приетите за достоверни доказателства. Доводите за неизясненост на определени обстоятелства – напр. на въпроса защо свид. С. е отишъл до автомобила, кога точно е повикал подкрепление, дали се е обадил по мобилна станция или по тази в автомобила, също не могат да бъдат възприети, защото значимите за релевантната фактология обстоятелства са били изяснени. Всъщност чрез критика на доказателствената дейност на решаващия съд подсъдимата на практика оспорва възприетата фактическа обстановка, което би било допустимо пред касационния съд, ако бяха установени конкретни нейни недостатъци, а не чрез твърдение за лъжесвиделстване от тези двама свидетели.

Съображенията на подсъдимата в жалбата ѝ, че решението на контролирания съд се основава само на противоречивите показания на свидетелите С. и С., не могат да бъдат възприети. Това, че тези свидетелски показания са еднопосочни по значимите факти, вече беше обсъдено по-горе. Освен това, макар действително тези свидетелски показания да са залегнали в основата на фактическите изводи, те не са били ценени изолирано от съвкупния доказателствен материал, а аргументирано са намерени за подкрепени от писмените доказателства и свидетелски показания. Правилно са възприети като кореспондиращи със свидетелстването на С. и С., показанията на свидетелите Д. и К., които, макар да не са очевидци на събитието, предоставят информация, косвено подкрепяща ги и проверяваща ги. Те не са неотнормирани, както твърди касаторът. Така, обсъжданите

свидетелски показания са в унисон по отношение факта на повикване на подкрепление и причината за това – буйстването на Ж., за поведението на Ж. след идването на Д. и К., поставянето на белезници, действията му в полицейския автомобил. За поведението на Ж. и в полицейското управление, като продължение на проявената още при полицейската проверка агресивност и неподчинение, свидетелства и свид. Н. К.. Съставените актове за установяване на административно нарушение, протокол за медицинско изследване, заповед за задържане правилно са били ценени като подкрепящи обективността на показанията на свидетелите – очевидци. В този смисъл, възраженията на касатора – подс. Ж., са лишени от основание.

Неоснователно се твърди, че оправдателните доказателства, изводими от показанията на свид. Ж. и обясненията на подсъдимата, са били неоправдано игнорирани. Напротив – изводимите от тези гласни доказателствени средства факти са били внимателно съпоставени с показанията на свидетелите С., С., К. и Д., които са в унисон помежду си и аргументирано са възприети като опровергаващи защитните твърдения на подс. Ж. и показанията на бившия ѝ съпруг. Некредитирането на оправдателните доказателства не винаги е основание за отмяна, както се претендира от подсъдимата в жалбата. Такова основание би било налице, ако тази група доказателства са останали извън вниманието на решаващия съд, ако не са обсъдени, ако произволно са дискредитирани или ако не им е дадена вяра без анализът им в съвкупност с целия доказателствен материал да е формално-логически издържан.

По отношение на доводите за непредявяване на схемите, саморъчно изготвени от свидетелите С. и С. по нохд № 5048/2016г., въззивният съд е дал отговор. Тези схеми са били приложени като онагледяващи показанията им, но след като съдебният акт по делото е бил отменен поради незаконност на съдебния състав, събраните в хода на производството доказателства не следва да бъдат ползвани. Освен това, както вече беше посочено многократно, тези двама свидетели са били обстойно разпитани във въззивното производство, включително и за разположението на лицата по време на динамичното развитие на конфликта, така че липсата на „онагледяване“ на показанията им не може да обоснове укор за непълноти в доказването.

Изложените съображения дават основание за извода на касационната инстанция, че не се установяват пороци при формирането на вътрешното убеждение на контролирания съд, така че не са налице нарушения при осъществяване на доказателствената му дейност. В тази връзка, не може да бъде удовлетворена претенцията в касационните жалби за отмяна на съдебния акт и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния специализиран съд.

Неоснователно е и искането за оправдаване на подс. Ж., тъй като това не може да бъде сторено при надлежно установените факти. Принципно правилно е бил приложен материалният закон с ангажиране на отговорността ѝ за извършено престъпление по чл. 290, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, макар и не по отношение на всички инкриминирани свидетелски изявления, поради което възраженията на касаторите са само частично основателни. Доводите, подкрепящи касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК в двете касационни жалби са аналогични, затова и преценката им се извършва заедно.

Въззивният съд е поставил в основата на правните си изводи правилно разбиране за състава на престъплението „лъжесвидетелстване“.

В доктрината и в последователната съдебна практика се приема, че престъплението „лъжесвидетелстване“ може да бъде осъществено, ако извършителят му, при даване на показания в качество на свидетел потвърди неистина – свидетелства, че е възприел определен факт, без той обективно да се е осъществил, или го възпроизведе не по начина, по който го е възприел; или затаи истина – като премълчава факти, които е възприел. Понеже престъплението лъжесвидетелстване е престъпление против правосъдието, правнозащитените обществени отношения са свързани с нормалното осъществяване на правосъдната дейност. Те биват засегнати, когато свидетелят депозира пред съд /или друг надлежен орган/, неверни показания, защото по този начин се създава опасност да не бъде разкрита обективната истина, което е цел на правораздаването, което от своя страна може да доведе и до неправилно приложение на материалния закон. Изхождайки от родовия и от непосредствения обект на посегателство на престъплението, в доктрината и в съдебната практика трайно се приема, че престъплението лъжесвидетелстване не може да бъде осъществено чрез възпроизвеждане на факти, които са извън предмета на доказване. Следователно, за да е консумиран състава на обсъжданото престъпление, е необходимо деецът съзнателно да е потвърдил неистина или да е затаил истина за факти и обстоятелства, които са включени в предмета на доказване по конкретното производство и имат значение за правилното решаване на делото, защото само тогава би могло да се попречи на правилното и обективно правораздаване.

Правилно контролираният съд е приел, че подс. Ж. притежава качеството на свидетел по ДП № ЗМ-В-228/2012г. по описа на ОД на МВР - гр. Разград, по адм. дело № 4203/2012 г. на Административен съд – гр. Варна, по нохд №1972/2012г. на РС – гр. Добрич. Споделими са също така и съображенията за това, че след като подсъдимата във всяко едно от тези производства е била надлежно информирана за възможността да откаже да свидетелства на основание чл. 119 от НПК, тя не се е възползвала от тази привилегия. След като не е сторила това, за нея възниква безусловното задължение в качеството на свидетел на говори истината, като възпроизведе пред надлежния орган своите възприятия относно интересуващите процеса факти.

Въз основа на изложените принципни разбирания касационният съдебен състав провери правилността на преценката на контролирания съд по отношение на трите деяния, включени в продължаваното престъпление.

По отношение на инкриминираните части от свидетелските показания на Ж., дадени по ДП № ЗМ-В-228/2012г. по описа на ОД на МВР - гр. Разград, при разпита ѝ пред разследващия полицай, съображенията в проверяваното решение за това, че подсъдимата съзнателно е потвърдила неистина, заявявайки „Мъжът ми не е оказал никаква съпротива на полицаите“, са правилни. Доколкото досъдебното производство срещу свид. Ж. е водено за престъпления по чл. 131 и по чл. 325 от НК, поведението на този свидетел е част от предмета на доказване. Това изявление не е конкретизирано по време и затова правилно е възприето, че касае цялостното развитие на събитията. Въз основа на приетата фактология е верен изводът, че подсъдимата е могла обективно да възприеме поведението на съпруга си поради това, че се е намирала непрекъснато в близост до него при липсата на препятстващи фактори. Също така установените обстоятелства сочат на поведение на Ж., изразило се в многократни съпротивителни действия на разпорежданията и действията на полицейските служители, които подробно са описани в решението на въззивния съд. При тези съображения правилен е изводът, че свидетелските показания по инкриминираните производства на подс. Ж. не отговарят на

обективно случилото се и правейки това изявление, тя е осъществила формата на изпълнителното деяние потвърждаване на неистина.

По отношение на изводите на АпСНС, че като е дала показания на досъдебното производство за следните обстоятелства: „... когато отидох на място, единият полицаи, на когото подадох документите, бе пред микробуса на съпруга ми, заедно с него, а полицейската кола беше спряна зад микробуса, а другият полицаи беше от другата страна на микробуса, не беше при нас при този разговор“ и „Категорично заявявам, че другият полицаи не е присъствал на тези разговори, които водехме с този първия полицаи“, подсъдимата е осъществила изпълнителното деяние на престъпление по чл. 290, ал. 1 от НК, настоящата инстанция ги намира за неправилни. Вярно е, че за тези обстоятелства подс. Ж. е свидетелствала в противовес на обективните си възприятия, но не се споделят съображенията, че заявените от нея обстоятелства са включени в предмета на доказване в производството срещу свид. Ж.. Контролираният съд е посочил, че разположението на лицата е значим факт, пряко свързан с достоверността на показанията на свидетелите в наказателното производство за хулиганство и причиняване на квалифицирана лека телесна повреда. Само че този извод не може да обоснове съставомерност на извършеното по отношение на посочените обстоятелства. Това е така, понеже тези обстоятелства не са включени в предмета на доказване, а лъжесвиделстването може да се отнася непосредствено до елементите на престъплението или до факти, представляващи доказателства в тази насока. /В този смисъл, Н., Ив. Наказателно право-особена част. ДИ“Наука и изкуство“.С. 1959/.

По отношение на свидетелстването на подс. Ж. на 22.01.2013г. пред двадесет и девети състав на Административния съд - гр. Варна по адм. дело № 4203/2012 г., настоящата инстанция се съгласява частично с правните изводи на въззивния съд. Верни са съображенията, че подсъдимата устно и съзнателно е потвърдила неистина, като заявила, че: „Полицаят извика другия си колега и двамата се нахвърлиха отгоре на съпруга ми.“ и „Съпругът ми нищо не е направил. Твърдя, че в мое присъствие не се е държал предизвикателно, за да го задържат. Като му занесох документите повтаряше, че няма да даде кръвна проба. Тихо, кротко и спокойно го казваше.“ Така заявените обстоятелства са включени в предмета на доказване в производството по обжалване на заповедта за задържане на свид. Ж., доколкото в него се преценява законосъобразността ѝ и наличието на основания за задържане на лицето. Именно по отношение на преценката за съществуването на законоустановените основания за задържане са фактите, свързани с поведението на задържаното лице. За тях свидетелства подсъдимата, като тя е имала възможност да ги възприеме, но ги пресъздава пред административния съд несъответно на случилото се. В тази насока в атакуваното решение са изложени подробни съображения, които не е необходимо да бъдат преповтаряни. Впрочем, с влязлото в сила на 07.02.2014г. решение № 246/2013г. на Административен съд – гр. Добрич, жалбата срещу заповед № 288/30.06.2012г., подадена от Ж. Ж., е била отхвърлена, като е прието, че „законосъобразно е предприето задържането на агресивен водач на МПС, който е имал видими белези на човек, употребил алкохол“.

По отношение на твърденията на подсъдимата в показанията ѝ – „През това време другият полицаи го нямаше... Бяхме само тримата.“, по изложените във връзка с първото деяние съображения, те не съставляват лъжесвиделстване.

За третото деяние - на 04.06.2013г., правилни и аргументирани са съображенията на въззивния съд, че подс. Ж. като свидетел по нощ № 1972/2012г. устно и съзнателно е потвърдила неистина, като заявила, че: „Не, категорично в

мое присъствие не е имало.“ (реплики на съпруга ѝ към полицейския служител С.). „По-скоро провокативното поведение беше от страна на полица...“, „Не, в мое присъствие не съм чула никакви реплики. До момента, в който аз бях там, не е имало“, „Не, не е посягал“ (съпругът ѝ), „Жестикულიраше с ръцете, каза му: „Ти разбра ли, че няма да дам?“, но не го е удрял“. Изводите за съставомерност на извършеното от подсъдимата, като е свидетелствала с посоченото съдържание пред съда – РС – гр. Добрич, са убедително защитени от контролираната инстанция. Въз основа на възприетото от фактическа страна са аргументирани изводите за поведението на свид. Ж. – отправяне на псувни, ругатни и закани към полицейските служители и придърпване и нанасяне на удар на свид. С., като тези факти са били включени в предмета на доказване по обвинението срещу Ж. по чл. 325 от НК и чл. 131 от НК. За тези обстоятелства подсъдимата е депозирала неверни показания, като е изложила възприятията си по начин, да са в полза на бившия ѝ съпруг. Решаващият съд в тази връзка правилно се е позовал и на влязлата в сила присъда по нохд № 1972/2012г., с която Ж. Ж. е бил признат за виновен за извършени хулиганство и лека телесна повреда по хулигански подбуди. Освен това, в Решението на второ Н.О. на ВКС, изрично е обсъдено правилното приложение на материалния закон, като е прието, че деянието ѝ относно обсъжданите факти законосъобразно е квалифицирано по чл. 290, ал. 1 от НК. По отношение на тези обстоятелства въззивният съд не е приел нова фактическа обстановка, така че даденото от ВКС становище е задължително.

Този съдебен състав не се съгласява с изводите, че подсъдимата е лъжествидетелствала, заявявайки пред съда: „При тази ситуация бях аз, той (съпругът ѝ) и г-н С.. Другият полицай беше от другата страна на микробуса и не присъства. Нито една от репликите не е чул. Категорична съм, че го нямаше.“, „И другият полицай всъщност го нямаше на това място. Ние бяхме само тримата от дясната страна на микробуса.“ Както беше вече посочено, фактическите обстоятелства за разположението на участващите в събитието лица и в частност това на свид. С., се свързват с преценка от решаващия съд, пред който подсъдимата е дала показания, на достоверността на показанията на свидетелите С. и С., но не и с обстоятелства, включени в предмета на доказване. В този смисъл във връзка с посочените обстоятелства в показанията на подс. Ж., не е осъществен състава на престъплението, в което е обвинена. Освен това, изявлението, „нито една от репликите не е чул (свид. С.) представлява оценъчно съждение, а не обстоятелство, лично възприето от подсъдимата.

Тук е мястото да се подчертае, че указанията, дадени в отменителното Решение № 54/01.07.2020г. по н.д. №50/2020г. на ВКС, второ Н.О., са касаели запълване на празноти в мотивите на съдебния акт точно досежно правното значение на свидетелстването на подсъдимата за местоположението на свид. С. и способността на възприеме събитията. При настоящето разглеждане на делото въззивният съд не е допуснал процесуално нарушение – липса на мотиви по съществени обстоятелства, включени в предмета на доказване. Само че дадената оценка за това, дали обсъжданите обстоятелства са включени в предмета на доказване, не може да бъде споделена поради изложените по-горе (във връзка с първото деяние) аргументи.

При тези съображения касационните жалби, в които се оспорва правилното приложение на материалния закон, са само частично основателни, като подсъдимата следва да бъде оправдана за част от свидетелските си изявления, които вече бяха обсъдени.

Доводите на защитника, че подсъдимата е възприела поведението на свид. Ж. като присъщо за него, че е давала показания за това, че той е ръкомахал и жестикулирал, което не било равнозначно на нанасяне на удар, а на възможност за случайно съприкосновение, са били поставени и пред въззивната инстанция и правилно им е било отговорено. Тези възражения са неоснователни, понеже при свидетелстването си по съответните производства подсъдимата категорично е отрекла бившият ѝ съпруг да е нанесъл удар на полицая – св. С., а твърденията за поведението на съпруга ѝ представляват субективна оценка.

Претенцията в допълнението към жалбата, изготвена от адв. Я., за оправдаване на подс. Ж. поради малозначителност на деянието, е несъстоятелна. Тя се основава на тезата, че подс. Ж. е предала пред разследващия орган и пред съда възприятията си така, както ги е получила от обективната действителност, предала е своите лични възприятия. Това твърдение не намира опора в надлежно изведената фактология, тъй като обстоятелствата на развитие на събитието са несъмнено установени – включително и нанасянето на удар от свид. Ж. на свид. С., неподчинението му на полицейските разпореждания, арогантното му поведение. Тези обстоятелства се отричат от подс. Ж., макар тя да е имала обективно възможност да ги възприеме с оглед разположението си спрямо участниците в конфликта и липсата на пречки от обективен или субективен характер. Не е защитимо, че възприятията, които тя е била длъжна да възпроизведе истинно, са били неточни, понеже свидетелстването ѝ се състои в отричане на определени факти. При тези разсъждения настоящият състав намери, че деянието, извършено от подсъдимата не е малозначително.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от НК визира две хипотези, при които деянието не е престъпно, макар и да съдържа привидно признаците на съответен състав на престъпление: 1) когато то не е общественоопасно въобще и в действителност не оказва никакво отрицателно въздействие върху защитените обществени отношения и 2) когато обществената опасност на деянието е явно незначителна, без да бъде напълно изключена. Въпросът дали извършеното деяние е малозначително следва да бъде разрешен при съвкупна преценка на всички елементи на състава на даденото престъпление, като от значение са характерът на обекта на посегателство, степента, в която той може да бъде засегнат, характерът на конкретното деяние, с оглед конкретната възможност, която то създава за засягане на обекта, степента на застрашаване на обекта, някои особени характеристики на дееца, които се отразяват на обществената опасност на неговата личност, общественоопасните последици от деянието, каквито може да има и при престъпленията на просто извършване и т. н. /в този смисъл, Решение № 271/2015г. на П Н.О. на ВКС/. Освен това, при преценката за приложението на чл. 9, ал. 2 от НК водеща роля има оценката на степента на обществена опасност на деянието, като на втори план стои степента на обществена опасност на дееца.

Конкретната преценка на обстоятелствата в настоящия казус сочи на верност на извода на решаващите съдилища, че извършеното от подс. Ж. деяние оказва такова отрицателно въздействие върху правно защитените обществени отношения, при което степента на обществената му опасност е такава, че аргументира престъпния му характер. В рамките на продължаваното престъпление подсъдимата е извършила три деяния, потвърдила е неистина в две производства – наказателно – в досъдебната и съдебната му фаза и административно. По този начин съществено са засегнати отношенията, свързани с правилното осъществяване на правосъдието и изискването за установяване на обективната истина в съответните производства. Няма съмнение, че личността на подс. Ж. не демонстрира обществена опасност,

само че това не може самостоятелно да обоснове извод за липса на обществена опасност на извършеното от нея деяние. Преценката за личността на подсъдимия е само част от преценката за самата обществена опасност на деянието. Поради тези съображения не са налице основания за оправдаване на подсъдимата на основание чл. 9, ал. 2 от НК.

Настоящият състав не възприема и тезата на защитника за противоречие в мотивите на решението, аргументирана с това, че от една страна съдът е посочил, че подсъдимата е възприела нанесения от съпруга ѝ удар на полиция, а от друга – я е оправдал за изявлението „не съм видяла да го докосва“. Това възражение е свързано с касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК, но се разглежда на това място, понеже е относимо и към въпроса за приложението на материалния закон. Обвинението и осъждането на подс. Ж. са по отношение потвърждаване на неистина досежно нанесен от Ж. удар на полиция и не се свързва с осъществяване на друг физически контакт – няма обвинение подсъдимата да е лъжесвидетелствала по отношение на факт на „докосване“.

По касационния протест.

В него е заявено касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК, като протестът не се поддържа от представителя на ВКП.

Възражението на протестиращия прокурор за несъответствие на определеното по вид и размер наказание с обстоятелствата по чл. 54 от НК и с целите по чл. 36 от НК, настоящият състав намира за неоснователно. Правилно въззивният съд, споделяйки съображенията и на първата инстанция, е определил наказанието на подсъдимата за извършеното престъпление по чл. 290, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, в хипотезата на чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“ от НК. Напълно се споделят доводите на решаващите съдилища за това, че неразумният срок на провеждане на наказателното производство, който не се дължи на поведението на подсъдимата е изключително смекчаващо вината обстоятелство. С определяне на наказанието, отчитайки това обстоятелство, подсъдимото лице се компенсира за нарушаването на изискването за разумност на срока на производството, изводимо от чл. 6 на ЕКПЧ. Така че претенцията за несъответност на вида на определеното наказание – пробация, е неоснователна. По-нататък правилно са съобразени смекчаващите вината обстоятелства, свързани с личността на подс. Ж., които значително превалират над степента на обществена опасност на деянието. Действително, това, че подс. Ж. е била действащ прокурор към момента на деянието, е значително укоримо. Но от друга страна, въззивният съд, както и настоящата инстанция намират, че за немалка част от инкриминираните изявления на подсъдимата като свидетел, подсъдимата следва да бъде оправдана. В този ред на мисли, не се констатира несъответствие на отмереното наказание на обществената опасност на деянието, на смекчаващите и отегчаващите отговорността обстоятелства, на целите на наказанието.

Поради това не са налице основания за удовлетворяване на искането в протеста за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 2, т. 2 от НПК, Върховният касационен съд, Трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ решение № 260005 от 17.03.2021г. по внохд № 332/2020г. на Апелативен специализиран наказателен съд, 4. състав, като оправдава подс. Р. Д. Ж. за това, да е потвърдила неистина чрез заявленията: „... когато отидох на място,

единият полицаи, на когото подадох документите, бе пред микробуса на съпруга ми, заедно с него, а полицейската кола беше спряна зад микробуса, а другият полицаи беше от другата страна на микробуса, не беше при нас при този разговор“ „Категорично заявявам, че другият полицаи не е присъствал на тези разговори, които водехме с този първия полицаи“, „При тази ситуация бях аз, той (съпругът ѝ) и г-н С.. Другият полицаи беше от другата страна на микробуса и не присъства. Нито една от репликите не е чул. Категорична съм, че го нямаше.“, „И другият полицаи всъщност го нямаше на това място. Ние бяхме само тримата от дясната страна на микробуса.“

ОСТАВЯ В СИЛА решението в останалата му част.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.